

МАРҲАБО

**ДУНЁНИНГ БИР
ҚАВАТИ**

Шеърлар

“ФАРҒОНА” нашриёти
2008 йил

КАТТАЛАРГА НАСИХАТ

*Ярақлаган уйларинг чанг бўлсаям, сиқилма,
Рўзгорингда бир нима кам бўлсаям, сиқилма,
Ташвишлардан кунда бир кун жанг бўлсаям, сиқилма,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.*

*Чайнаётган нонингни “боламга”, деб ўласан,
Катта бўлгач, гап билан бир силтаса, сўласан,
Бино қўйма, сийлама, пўпалама, кўрасан,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.*

*Қариганда галвани кўтараолмас юрагинг,
Қани ота-оналар – сунчигинг, тиргагинг?
Ётиб қолсанг, оғирсанг, кимга бўлар керагинг?
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.*

*Гамни олсанг кўнгилга, тўлиб кетаверарсан,
Офтоб урган майсадай, сўлиб кетаверарсан,
Юрагингни чангаллаб, ўлиб кетаверарсан,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.*

*Ўзин боққанинг қолиб, боласин ҳам боқасан,
Куч-қувватинг борида ҳаммасига ёқасан,
Ўзинг учун бир бора чиққанмисан боққа, сан?
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.*

*Ўйлантиру болангни, бўлак қилгин уйини,
Ўзи тортсин рўзгорнинг ташвишини, ўйини,
Кўриб турсанг бўлгани, соғ-саломат бўйини,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.*

МАРҲАБО (Мархабо Каримова)
ДУНЁНИНГ БИР ҚАВАТИ// Шеърлар.
“ФАРФОНА” нашриёти, 2008 йил. -88 б.

ISBN 978-9943-347-33-5

---

*Китобдан ўрин олган шеърлар қўшиқ қилиш
муаллифлик ҳуқуқи тўғрисидаги қонун талаблари
асосида амалга оширилади.*

© Мархабо КАРИМОВА, 2008 йил.

Таъма қилсанг бир нонни, чилирилар қошлари,
Сенсиз тишиб ёйилар, ёғлиққина ошлари,
Юғуришлар олдинга, оғриб қолса бошлари,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Эрининг топганини уйнаб, еркан бир аёл,
Ўғлинг топганини, ўйлаб, еркан бир аёл,
Бекорга айтилмаган, халқ ичида бу мақол,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Майли, тушган уйида яшнаб юрсин келинлар,
Мақтаб, алқаб, дуо қил, яйраб юрсин келинлар,
Қайнонаммас, онам, деб, сайраб юрсин келинлар,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ялаб-юлқиган уйинг, келинларга қоладир,
Сендан кейин ким билар, не қуйларга солодир,
Ҳийим, болам, чақам деб, олаверма хавотир,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Меҳнат қилдинг тинмадинг, етганича имконинг,
Ўзинг учун ҳам яша, ганиматдир ҳар онинг,
Тоғларга чиқ, ҳаво ют, жон-жон ўзингни жонинг,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўғилларда қўш улов, сен юрасан тиёда,
Ўзларидан ошмайди, молти бўлса зиёда,
Болам, болам, болам деб, тима кўрдинг дунёда?
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўлсанг болаларинг ҳам қабргача боради,
Айтчи, унда сен билан қайси бири қолади,
Қиёматда қай бири гуноҳингни олади,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Кўнглинг кимни хушласа, ўша билан суҳбат қил,
Тиконларга қарама, гулга қараб роҳат қил,
Асабингни қийнама, юрагингга шафқат қил,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Жуфтинг учун ясаниб, эй аёл, ҳеч толмагин,
Қариликни бўйнингга асло-асло олмагин,
Ўнта боланг бўлса ҳам, эргинангдан қолмагин
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Кўнлар келар инжиқ чол биров келмас ёнингга,
Шу илмилик кампиринг оро кирар жонингга,
Шукр қл бирга ҳар соат, ҳар онингга,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Тўрт пул топсанг ярмига кексаликка олиб қўй,
Йигиб, эски нимчангни чўнтагингга солиб қўй,
Ўн бола бир отани боқолмайди, библиб қўй,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Қўлинг ишида, ва лекин Раббанода бўлсин дил,
Ғийбат, хасрат гапни қўй, субхонллоҳ айтсин тил,
Бу дунёнинг нонин еб, у дунёнинг ишин қил,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Йиғиштириб умрнинг қолганини – борини,
Марҳабохон, қилгайсан хоиратнинг корини,
Қулогингга қуйиб ол бу насиҳат – борини,
Ўғлинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

ҲАЛИ АЁЛ БЎЛМАБСИЗ, ПОШШО

Уйни безаб, тузатсанг ҳам,
Эрни қутиб, қузатсанг ҳам,
Ўнта қизни узатсанг ҳам,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

Уйингизга келин келган йўқ,
Юрагингиз хали қувноқ, шўҳ,
Кафтингизда тутмагансиз чўғ,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо.

Ташвиш сиздан бир қадам нари,
Меҳнатларнинг келмади гали,
Зўр синовлар олдинда ҳали,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошио.

Кўзларингиз ҳали сурмалак,
Кўйларингиз ёқа, тугмалик,
Уйингизда галва йўқ, тинчлик,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошио.

Кўнгиш қуши сайраб турипти,
Орзулардан яйраб турипти,
Ёв у кунни пойлаб турипти,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошио.

Бир бегона қуш келиб унда,
Аҳлатингиз “титади” кунда,
Билмасликка оласиз шунда,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошио.

Қандай гулсиз, исингиз чиқар,
Чин қиёфа, тусингиз чиқар,
Ё тилло, ё мисингиз чиқар,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошио.

-Марҳабохон, шеър ёзмай кетинг,
Нима қилай бўлмаса, айтинг?
-Тинч кунларнинг қадрига етинг,
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошио.

БИРОВНИНГ БОЛАСИ УЙИМДА

Ўзи қичиб, келинчак туширдим,
Ушма ушимни оширдим,
Мани тани ман эди тушундим,
Бировнинг боласи уйимда.

Бақирманг, дадаси, секин-ей,
Овозингиз бирам текин-ей,
Уйимнинг қайтига бекиней
Бировнинг боласи уйимда.

Ҳаммага қиламан илтифот,
Тилимга бўламан эҳтиёт,
Кўчага чиқмасин “ахборот”,
Бировнинг боласи уйимда.

Келинчак бир келар, яйрасин,
Оллоҳим илтифот айласин,
Қозоним гушт билан қайнасин,
Бировнинг боласи уйимда.

Сипороқ кийингин, вой, қизим,
Ибрат бўл келинга, хой, қизим,
Онангни тушингин, ой қизим,
Бировнинг боласи уйимда.

Ёрдам қил, сиқиб бер ўсмасин,
Бахтингни йўлини тўсмасин,
Совчига ёмонлаб қўймасин,
Бировнинг боласи уйимда.

Чимирилмасин деб қошлари,
Авайлаб шу келин пошшани,
“Сиз-сиз”лаб хайдайман пашишани
Бировнинг боласи уйимда.

Койишар: Эркалаб, куласан,
Келинга “майли” деб турасан...”
Бошингга тушганда биласан,
Бировнинг боласи уйимда.

Нонини куйдирма, майлига,
Идишни сундирма, майлига,
“Адвокат” ман ўша Лайлига,
Бировнинг боласи уйимда.

*Болам дер, гапирсам: “Уф, бўпти”,
Билмадим, балки “куф-суф” бўпти,
Ўғлим ҳам қўшилиб, жуфт бўпти,
Бировнинг боласи уйимда.*

*Майли, мен-қайнона, қайнаман,
Келин ҳам тек юрсин, айнимай,
Бу ҳам бир кўргилик, айланай.
Бировнинг боласи уйимда.*

*Меҳр-ла кўнгишлар бойланар,
Қаҳр-ла юраклар лойланар,
Бир кун ўз боламга айланар,
Бировнинг боласи уйимда.*

*Марҳабо дер: ичим қон, дўстлар,
Учрашиб турайлик, жон дўстлар,
Ҳасратдан юрагим қон, дўстлар,
Бировнинг боласи уйимда.*

ЎҒИЛ БОЛАНГ – БИРОВНИНГ ҲАСМИ

*Ўғлим қиз-бари ўз боланг,
Қизлар-меҳмон, дейишар расми,
Ўзингники асли-қиз боланг,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Ўстирасан бўлиб парвона,
Эга чиқар битта жонона,
Бу савдога бўлма, ҳайрона
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Унутса ҳам ўз онасини,
Гузилган ҳовли хонасини,
Унутмайди қайнонасини,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Қизинг жонин илиниб турар
Юраклари тилиниб турар,
Меҳри кўздан билиниб турар,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Согинганда йиғламай кутгин,
Ичкмасдан ўзингни тутгин,
Кўз ёшингни “қўлт” этиб ютгин,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Ҳў-рўзгори бўйида хуржун,
Боламга дер, Худо берган кун,
Дуо қилу, чиқармагин ун,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Юрагининг устуну – ёри,
Совуққотса пўстини – ёри,
Боласига топгани, бори,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Урписалар қози бўласан,
Ўртада тарози бўласан,
Ўлимингга рози бўласан,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Иши тўписа ёнингга чопар,
Ҳиндистонда бўлсанг ҳам топар,
Бошқа пайт кутма эй, модар,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Ҳафа бўлсанг койиб, тонасан,
Кечирасан, чунки онасан,
Тушун, мунча куйиб-ёнасан,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Жанжал қилма, онамисан, бас!
Келин сенинг кундошинг эмас,
Ўғлинг энди сирдошинг эмас,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Совчиликка боришдан олдин,
Сандиққа сеп солишдан олдин,
Бир мантиққа кўникиб олгин,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Келса-ю келмаса, дуо қил,
Билса-ю билмаса, дуо қил,
Берса-ю бермаса, дуо қил.
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Меҳнатларинг-Худо йўлига,
Заҳматларинг-Худо йўлига,
Қаратиб қўймасин қўлига,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

*Келинга гапирсанг мулоийм,
Ўғлинг сендан рози ҳар доим,
Бу ҳаётдир, Марҳабо ойим,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.*

ҚИЗИМ, ҚАЙНОНАНГ – ТИЛЛО

*Қизгинамни узатдим,
Ўз уйимга кузатдим,
Кетарда бир сўз айтдим:
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Аразлаб келар қизим,
Жовдираб турар кўзим,
Безиллаб турар кўзим,
Дедим: қайнонанг – тилло.*

*Дер: “Қайнонам тили ўқ,
Койиб, нолиб, урар дўқ,
Кўнгил билан иши йўқ...”
Дедим: қайнонанг – тилло.*

*– Кечирмас, бурни осмон,
Эрим яхши, у – ёмон
– Бекор айтибсан, нодон, –
Дедим, Қайнонанг – тилло.*

*Икки қўлдан чиқар қарс,
Мулоийм бўл, келгин паст,
“Хўп бўлади”, десанг бас,
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Арз қилиб келгандаям,
Ҳар нима дегандаям,
Қизим ҳақ бўлгандаям,
Дедим: - Қайнонанг – тилло.*

*Кутиб олиб ўзини,
Бошламасдан сўзини,
Бектаман оғзини:
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Қайнаб келса, “бор”, – дедим,
“Сенга уйим тор”, – дедим,
“Пешона бозор”, – дедим,
Дедим: Қайнонанг – тилло.*

*Қизгинамни оврайман,
Телефондаям сайрайман,
Уйқумдаям жоврайман:
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Чархни бузган – парраси,
Қизни бузган – онаси,
Бузмай ўлсин – онаси,
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Уйини-уй бўлсин деб,
Айрилмоқни кўрмай эн, •
Битта билан ўтсин, деб,
Дедим: Қайнонанг – тилло.*

*Қиз узатиб тўйлабман,
Кутилдим, деб ўйлайман,
Бекорларни сўйлабман,
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Қизингмидур ўглингдир –
Бари юрак қўрингдир,
Тинчмаса шўрингдур,
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Марҳабохон йиглаб дер:
Юрагим қони-бу шеър,
“Тиллохон”га инсоф бер,
Қизим, қайнонанг – тилло.*

*Тугамайди гавгоси,
Адо қилди савдоси,
Қиз туққаннинг жазоси –
“Қизим, қайнонанг – тилло”.*

ҚИЗИМ АРАЗЛАБ КЕЛДИ

*Аёл эдим бир жахон,
Гўзал, қувноқ, соғ-омон,
Рангим бўлди заъфарон,
Қизим аразлаб келди.*

*Эри айниб турганмиш,
Ким биландир юрганмиш,
Бир шапалоқ урганмиш,
Қизим аразлаб келди.*

*Дедим: Айб ўзингда,
Қўпол-қўпол сўзингда,
Пардози йўқ юзингда,
Қизим аразлаб келди.*

*Дердим: кулиб кутиб ол,
Тергамасдан сўра хол,
Силаб-сийпаб хол,
Қизим аразлаб келди.*

*Ўсма қўймай юрмагин,
Қовоқ солиб турмагин,
Эски қўйлак киймагин,
Қизим аразлаб келди.*

*Жоним болам, битта бил,
Эринг-пошио, эринг-пир,
Овқатини ширин қил,
Қизим аразлаб келди.*

*Болалари қайсар, шўх,
Қарамасанг босар чўғ,
Тумтаяди қилсанг дўғ,
Қизим аразлаб келди.*

*Деёлмайман “тўхта, хой”,
Пардаларим шалтоқ, лой,
Ковушларим пойма-пой,
Қизим аразлаб келди.*

*Акалари авайлаб,
Боласин турар мақтаб,
Тегиб кетар битта гап,
Қизим аразлаб келди.*

*Келинларим зириллар,
Киприклари пириллар,
Не тилайди кўнгишлар?
Қизим аразлаб келди.*

*Ўн беш бўлган қуни,
Соғинар ўз уйини,
Пойлар эрин йўлини,
Қизим аразлаб келди.*

*Инжиқлиги ортади,
Йиғлайди, “ух” тортади,
Болаларин туртади,
Қизим аразлаб келди.*

*Уй ғалаба тўлади,
Дўсту-дўшман билади,
Қочиб кетгим келади,
Қизим аразлаб келди.*

*Камиб кулгу хандаси,
Қайнар эрим зардаси
-Сабр қилинг, дадаси,
Қизим аразлаб келди.*

*Дардим тўлиб тошадур,
Юрак ўйнаб шошадур,
Қон босимим ошодур
Қизим аразлаб келди.*

*Марҳабохон, дил ярим,
Тўқилди болу парим,
Хабар олинг дўстларим,
Қизим аразлаб келди.*

КУЁВИМГА ИЛТИЖО (Қизим аразлаб келганда)

*Куёв болам – ўз болам,
Менинг қора кўз болам,
Тилимда бир сўз, болам,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Эрка болам, арслоним,
Ойим турган осмоним,
Қўлингиздадир жоним.
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Йигит борми сиздай мард,
Юраги тоза, бегард,
Икки дунё кўрманг дард
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Биз-темир, сиз-тиллосиз,
Биз-оми, сиз-муллосиз,
Биз-нодон, сиз-доносиз,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Қизимнинг ўзи ахмақ,
Юрарди сизни мақтаб,
Бир кепти-да аразлаб,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Тириклик деб юрсангиз,
Уй-жойим деб турсангиз,
Нима қипти урсангиз,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Рўзгор хуржун бўлади,
Гоҳ камб, гоҳ тўлади,
Хотин деган кўнади.
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Болам, сизда ихтиёр,
Бўлмайлик озор-безор,
Ўртада болалар бор,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Кўп яшанг юзга етинг,
Қиз тушгурни авф этинг,
Алдаб-сулдаб обкетинг,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Ишламай ётсангиз ҳам,
Маст бўлиб қотсангиз ҳам,
Чойнакни отсангиз ҳам,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Бўлсангиз ҳам майдаган,
Юрсангиз ҳам ўнгу чап,
Мен ҳаммиша сиз тарап,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Соғлигида – сизники,
Ўғлиники, қизиники,
Касал бўлса, - бизники,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Тахсиримсиз, хўжамсиз,
Қимматбаҳо ўлжамсиз,
Ўзим очган жўжамсиз,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

*Марҳабохон, уққаним –
Гўннга гунча суққаним,
Гуноҳим – қиз туққаним,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.*

МУРОСАСИЗ КЕЛИНЛАРДАН ДОД!

*Онам ўлса “дод!” демаганман,
Эрим урса “дод!” демаганман,
Бир савдодан куйди жону тан,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Нима экан билмадим сири,
Олаяди бирига-бири,
Хеч бўлмаса дўст эмас тили,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Чимирилиб тургани қайси,
Қовоқ солиб юргани қайси,
Боласини ургани қайси,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Бир-бирини ситталаган чоғ,
Юрагимга санчилар пичоқ,
Ўғилларим бўлишди тарқоқ,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Кўнгли тинмас бир ерга чиқиб,
Бири бирин олса-я чўкиб,
Яшайман безиллаб, қўрқиб,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Қанотимни қайриворишди,
Жигарларни айриворишди,
Обрўйимни лойга қоришди,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Талашасан нимани, нодон!
Пойингда ер, юошингда осмон,
Бу дунёда ҳаммамиз мехмон,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Ўтмиши бўлса нима дер эди?
Тўрт хотинга битта эр эди,
Ўшаларам “шукр” дер эди,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Асти одам бўлишармикан?
Чирой очиб кўришармикан?
Ахир бўлса ўлишармикан!
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Бошқа уйим бўлганд, ё Раб,
Шулар билан юрмасдим яшаб,
Кетар эдим шу уйни ташлаб,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Ерга қамши, бўйрами тўшаб,
Аталами, умочми ошаб,
Чолим билан юрардим яшаб,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Оёгимга – ўғил қилволсам,
Қўлларимни – келин қилволсам,
Қилар эди не ишга солсам,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Доно келин элтузар – зиё,
Нодон келин юртбузар – бало,
Шуларга ҳам инсоф бер,, Худо,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Безор бўлдим қовоқ-қошидан,
Кечдим қилган нону-ошидан,
Хизматиям қолсин бошидан,
Мурасасиз келинлардан дод!*

*Марҳабохон, боқмай ёшимга,
Ўлим келса кўққис бошимга,
Ёзиб қўйинг қабр тошимга:
Мурасасиз келинлардан дод!*

“АСАЛ ОЙИ”

*Чет элда тўйдан кейин,
Ёшлар тарк этиб уйин,
Бир ой савҳат, ўйин –
“Асал ойи” бошланар.*

*Ўзбекларда бошқача,
“Асал ойи” – бир кеча,
Сўнг ҳар тонг супур кўча,
“Сахар ойи” бошланар.*

*Бечора келин-куёв,
Тунда учрашар бир ров,
Сўнг кўнгил айниб дарров,
“Ташар ойи” бошланар.*

*Бўлишар ота-она,
Олти йилда тўрт бола,
Мактабга-ю, бозчага,
“Чопар ойи” бошланар.*

*Керак кўп пул топиши,
Уй, қуриб, том ёпиши,
Камлик қилиб, чопиши,
“Учар ойи” бошланар*

*Қиз етилгач узатиб,
Зеб-зийнат-ла кузатиб,
Сандиғларни бўшатиб,
“Сочар ойи” бошланар.*

*Келин чиқса беадаб,
Кўчага ташийдиган гап,
Хонадон сирин бошлаб,
“Очар ойи” бошланар.*

*Билгунча ўнгу-чапни,
Тушунтиролмайдиганни,
Йиғлаб-сиқтаб асабни,
“Бузар ойи” бошланар.*

*У болангда у галва,
Бу болангда, бу галва,
Тинч ўтириш қаёқда?
“Захар ойи” бошланар.*

*Ўғил-қизнинг савдоси,
Битмас экан гавгоси,
Кетга тегиб навдоси,
“Касал ойи” бошланар.*

*Ўйлаб-жойлаб, “қутулиб”,
Ташвишларга тутулиб,
Соч оқариб, хол қуриб,
“Яшар ойи” бошланар.*

Ўзий-чун шўрлик банда,
Яшашни бошлаганда,
Охират диёрига,
“Сафар ойи” бошланар.

Бу бир эски ақийда,
Бундай яшамоқ хато,
Хаётнинг ҳар онини,
Эҳтиёт қил, Марҳабо.

Бериб кўйма юракни,
Ташвишларнинг қўлига,
Ўгил-қиз ҳам, жигар ҳам,
Ҳаммасиўз йўлида.

Тақрибнинг ҳеч ишини,
Қолипга сололмайсан,
Оллоҳнинг дунёсини,
Сен бошқара олмайсан.

“Нега ундай, бундай?” деб,
Қилаверма ташвиш, ўй,
Эплай олмаясанми,
Ўз ҳолига ташлаб кўй.

Ҳаёт не бўлса-бўлди,
Охират гамини қил.
Буюм битта рўзгоринг,
Неси йўқ, камини қил.

Шукру тавозеъ ила,
Уриб турса ҳар юрак,
Хаётнинг ҳар лаҳзаси,
Асал бўлиши керак.

ҚУТИЛАСАН

- Болалардан қутилганмисиз?
- Алҳамдулиллаҳ, қутилганман.
Сухбатдан.

Ўгил уйладинг алхол,
Қиз узатдинг йигиб мол,
Нафасингни қаттиқ ол,
Қутиласан-а, қутиласан!

Энди “чаллар”- чақирик,
Ҳар шаҳарда ҳар қилиқ,
Мол кетар сандиқ-сандиқ,
Қутиласан-а, қутиласан!

Шу билан битсайди иш,
Ҳам қувончу, ҳам ташвиш,
Керак суннат тўй қилиш,
Қутиласан-а, қутиласан!

Суннат бўлган ёш бола,
Ясанар ота-она,
Кўтар қарзи хасана,
Қутиласан-а, қутиласан!

Гоҳ қиз келар тумшайиб,
Икки ёққа гап чайиб,
Ўзи оппоқ-беайб,
Қутиласан-а, қутиласан!

Кўлида бир боласи,
Қорнида бир боласи,
Ёмонмиш қайнонаси,
Қутиласан-а, қутиласан!

Гоҳ шўхлик қилар куёв,
Гапи келади оарров,
Бари жонингга эгов,
Қутиласан-а, қутиласан!

Келин бошласа галва,
Бу кўрганларинг-холва,
Астагфирулло, тавба!
Қутиласан-а, қутиласан!

Қўлин қўйиб белига,
Сапчиб турса эрига,
Ботиб газаб терига,
Қутиласан-а, қутиласан!

Ўглинг бошлайди: “Эсиз,
Кўп эди дунёда қиз,
Шуни ўзизи топгансиз”,
Қутиласан-а, қутиласан!

Тугиб қўйганинг учун,
Боқиб қўйганинг учун,
Сендан олишар ўйин,
Қутиласан-а, қутиласан!

Ҳар кун баҳор, ёзу қиш,
Чиқиб турар бир ташвиш,
Бу не ҳаёт, бу не иш?
Қутиласан-а, қутиласан!

Боланг пули халтада,
Сенинг пулинг ўртада,
Буям янчига мода,
Қутиласан-а, қутиласан!

Эркагу хотин яна,
Хайдашади машина,
Омон келармикан-а?
Қутиласан-а, қутиласан!

Эшикка қараб зир-зир,
На ош ва на нон татир,
Ичинг тўла хавотир,
Қутиласан-а, қутиласан!

Кўчадаги мой ютар,
Уйдагилар қон ютар,
Бу кунлар қачон ўтар,
Қутиласан-а, қутиласан!

Ота-оналар токи бор,
Болага қул, хизматкор,
Бошқа изоҳ не даркор?!
Қутиласан-а, қутиласан!

Эй, Марҳабо, бечора,
Сўраб қолишса яна:
“Қутилмаган”, дейсан-а,
Қутиласан-а, қутиласан!

Уйлаб-жойлаб меҳнатнинг
Зўрроғига тутиласан.
Қутиласан-а, қутиласан!

ҚУДА БЎЛДИК

Яшар эдик бўлиб ўртоқ,
Бир-бировга очиб чучоқ,
Ўтсиз қолди энди ўчоқ,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.

Ёқалашидик ёшларни деб,
Шу икки бебошларни деб,
Биров еган ошларни деб,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.

*Ака-ука, опа-сингил,
Гаплашардик гангир-гунгир,
Аралашидик, қолди кўнгил,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Қариндошлар тарап-тарап,
Жовдирашар бишига қараб.
Гурунглашолмаймиз яйраб,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Кўшим энди жонажоним,
Битта эди дастурхоним,
Кўшилганда энди қоним.
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Яхшийдим-я ниятимиз,
Чиқиб қолди илатимиз,
Эсизгина меҳнатимиз,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Қарамадик ўнгу-чапга,
Қулоқ солдик майда гапга,
Ҳасрат қилдик чор тарафга,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Фарзандлар-ку яшар бирга,
Ёмон бўлди фақат бизга,
Кўрна куйди, тирик бурга,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Эслаб ёмон сўзимни ман,
Уришаман ўзимни ман,
Энди очдим кўзимни ман,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик*

*Миннатли ош тузим қурсин!
Андишасиз юзим қурсин!
Шу чақимчи қизим қурсин!
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Огоҳ этай энди сизни,
Бегонага беринг қизни,
Нима жинлар урди бизни,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

*Марҳабохон, бу дунё кенг,
Кимки тўйга шимарса енг,
Таваккалту ал-аллоҳ, денг,
Қуда бўлдик-жудо бўлдик.*

ҲАСРАТ

*Қиз топ, йигит бойи учун,
Киёв топ, қиз ойи учун,
Бир кийимлик шойи учун,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Яшамасдан тинч, бахтиёр,
Бир-бирига берар озор,
Жанжал чиқса ман-айбдор,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Бахтли дамда эслайман,
Бир нон билан йўқламайди,
Милтигингни уқла, майли,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Хўмрайса йигит отаси,
Тумтаяр қизнинг онаси,
Кўришмай ўтар боласи,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Оллоҳсиз бахт келишмайди,
Нахот шуни билишмайди,
Пешонадан кўришмайди,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Қуда томонни кўндириши-
Бармогинга қуш кўндириши,
Осмонми, бир иш дўндириши?
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Қон қилади эрим сўкиб,
Ҳар кўрганда захрин тўкиб,
Адо бўлдим кўнглим чўкиб,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Менга нимаиди қиз топиб?!
Икки ёққа тинмай чопиб,
Кучугиям кетар қопиб,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Тинч ўтирсам бўлмасмиди?!
Қорним ўлгур тўймасмиди?!
Эрсиз қолиб ўлмасмиди?!
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Ўйлабманки, савоб бўлар,
Бир кун яхши жавоб бўлар,
Ичим куйиб кабоб бўлар,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

*Қадри кетган олтин бўлдим,
Бир эси йўқ хотин бўлдим,
Марҳабaxon отин бўлдим,
Ўртада турмай, ман ўлай!*

СЕЗГИР ОНА

*Ўғил деди онага:
Кўрсатаман икки қиз,
Қайси менга ёқишин.
Билиб олинг ўзингиз.*

*Бири пушти кўйлақда,
Бирининг кўйлаги оқ,
Иккисиям чиройли,
Гузаликда-кўғирчоқ,*

*Биттасини кўрганда,
Кўнглим нурга тўлади,
Топволинг-чи, қай бири,
Сизга келин бўлади?*

*Она кўнгли сезаркан,
Топди ўғли суйганин,
Деди: Менинг келиним-
Пушти кўйлақ кийгани.*

*Ўғил деди: Офарин,
Топдингиз-а, онажон,
Қойил қолдим, хушёрсиз,
Адашмайсиз ҳеч қачон.*

*Энди айтинг, қоши ё,
Кўзидан сездингиз?- Йўқ,
- Туриши, юриши ё,
Сўзидан сездингиз?- Йўқ,*

*-Бўлмаса қандай қилиб,
Юрагингиз сезяпти?
-Билолмадим, шу қизни
Кўрсам, гашим келяпти.*

ТАСАЛЛИ

*Меринг эрим “юриб” кетди,
Юрак-бағрим куйиб кетди,
Ўзим билсам гўрга эди,
Бу овоза бўлиб кетди.*

Кеч келади ишидан ҳам,
Айрилгандай хушидан ҳам,
“Юрган” ини билса булар,
Кўраётган тушидан ҳам.

Рўзгор, бола менга қолиб,
Ўтиради ўйга толиб,
Телефони жирингласа,
Гаплашади бекинволиб.

Ҳар нодон дер: “Фолбинга бор,
Иссиқ-совуқ”, сеҳр бергин.”
Бирон доно айтмайдикки,
“Эрингни сев, меҳр бергин.”

Болаларим билишмасин,
Кўз ёшимни кўришмасин,
Кўнгли қолиб, отасини
Ёмон кўриб қолишмасин.

Қайнар гийбат “Ия-ия!
Эриз уйланвоганмиши-а?!”
Ёнин олиб уришаман:
“Ажаб қипти, сизга нима?!”

Опам бошлар мени кўрса:
-Хотинбозмиши эринг роса,
-Нима қилсин, “хотин”лариз,
Ўзлари эркакбоз бўса.

-Эплабтими юриб олсин,
Майли, ўйнаб-кулиб олсин,
Менинг мулки давлатимда
Давру даврон суриб олсин.

-Вой, сен - ахмақ, вой, сен - беор!
Сенга керак бўлмаса ёр,
Сот, ким ошди савдосида,
Маҳалланга очиб бозор.

Поччангни кўр, қандай эркак!
Чакки юрмас, тоза юрак!
-Менинг эрим зўр-да, сизи
Латта эриз кимга керак?!

-Вой, зўр бўган эринг кўрсин!
Бино қўйган шеринг кўрсин!
Сенга жоним куйдимия,
Юрмагидан ортиқ юрсин!

Қизгонмайдиам, хе, сани,
Ортиқ яна керилгани,
-Нимасини қизгонаман,
Туфлимиди йишилгани?!

Ғийбат қилиб очманг бозор,
Ҳамма ишининг фурсати бор,
Энди битта ошти, асли
Тўртагача “рухсати” бор.

Юраману, бермай сирим,
Аммо юрак тилим-тилим,
Кундошли хотинлар бекор,
Чекишмаган экан чилим.

Ким у жонон, билгим келар,
Афтини бир кўргим келар,
Тутиб олиб сочларини,
Битта-битта юлгим келар.

Боргим келмас меҳмонгаям,
Боққим келмас инсонгаям,
Жанжал қил, деб гиж-гижлайди
Иш тоилди шайтонгаям.

-Етиб бор, - дер, ўша ерга
Иккалови ҳозир бирга.
-Бормайман-е, жинниманми,
Ғуруримни уриб ерга?!

*Эҳ, не фойда уришлардан,
Қозилашиб юришлардан,
Ўқ отайин кундошимга,
Мағрур қараб туришлардан.*

*Эр кўнгли-қуш, учиб кетар,
Совуқ юртдан кўчиб кетар,
Тутмоқ учун дон сепайин,
Милтиқ отсам, қочиб кетар.*

*Ранжимасин эрим, майли,
Зўр аёл эр талашмайди,
Боплаб қўяр эдим-қу-я,
Бу иш менга ярашмайди.*

*Нодонга донолик қилай,
Сахрога оарёлик қилай,
Номард қилса бегоналик,
Мен унга ошналик қилай.*

*Жилсин десам тош жойидан,
Бўлай эримнинг пойидан,
Қуёш бўлиб меҳрим сочиб,
Айни тай ўша ойидан.*

*Пардозлаб юз, қошу кўзни,
Қувноқликка солиб ўзни,
Ҳар тонг қараб тош ойнага,
Такрорлайман битта сўзни:*

*Минг турлансин ўша Лайли,
Марҳабога ўхшолмайди!
Кийган билан ковушимни,
Қилолмайди юришимни!*

“ТАДБИРКОР” АЁЛ

*Яхши одам, зўр одам,
Болаларимнинг дадаси,
Аммо мени куйдирган,
Шу одамнинг зардаси.*

*Арзимаган нарсага,
Феъли келиб қолади,
Қўлига нима кирса,
Ўша билан солади.*

*Авлоду-аждодимни
Бирма-бир "ўқиб" чиқар,
Болаларниям хатто,
Эринмай сўқиб чиқар.*

*Мен-айбдор, мен-ёмон,
Ўзи-оппоқ, гулдаста,
Шунча йиллик хотинин
Лойга булар бир паста.*

*Қўяр зумда дунёни,
Ғалва билан тўлдириб,
Алашимдан шу табда,
Кўйгим келар ўлдириб.*

*Аммо "ғиринг" демасдан,
Пасайишин кутаман,
Олишсам ёмон бўлар,
Индамасам ютаман.*

*Баъзан юрар ё кўзим,
Ё пешонам кўкариб,
Жаҳл кетгач "кечир" дер,
Қўлларини кўтариб.*

Онам жаврар эшитиб:
-Инсоф билан турти, ур,
Битта гапга шунчалик,
Қилаоими, ер ютгур!

Эрга қирон келганми?!
Айрилади, кетади,
Онам айтар: -Ўлсаям,
Битта билан ўтади!

Сабр қилмай ёмонга,
Яхисига қочаман,
Қўлиб берса сенларга,
Эр бозори очаман.

Онам дер: -Гулдай аёл,
Сўлиб кетса майлими?
Шу золимнинг қўлида,
Ўлим кетса майлими?

-Эри-хотин уриши-
Дока рўмол қуриши!
Ўзгармади ҳеч эрим,
Ўша-ўша туриши.

Бир кун яна уришди,
Ёқмай пиширган ошим,
Лаган билан бир солди,
Ерилай деди бошим.

Йигирма йил яшадим,
Чиндаб калтакларига,
Жоноан ўтои бу сафар,
Қул силтадим барига.

Қарор қилдим: - Кетаман!
Хувилласин хонаси,
Эрим деди: -Кетмагин,
Пул бераман, онаси,

Пул дарагин эшитиб,
Қизим тушди ёдимга,
"Кўйлак олиб беринг" деб,
Тегётганди жонимга.

Шу тоб бирдан жим бўлдим.
Урушдим на талашдим,
Қизгинамга кўйлак деб,
Эрим билан ярашдим.

Қизим кўйлагин кўриб,
Пўнгилади ўғлим сал,
"Эсизгина, менгаям
Керак эди пояфзал."

Дедим: "Сабр қил болам,
Хали бой буб қоламиз,
Яна бир калтак есам,
Сенга туфли оламиз."

Қутар эдим яна бир
Кўтаришин қўлини,
Ахир энди топандим,
Пул ишлаининг йўлини.

Айтардим бир камимни,
Кўпайтириб тўртага,
Баъзан гаплариниям,
Қайтарардим жўртага.

Урушдан ҳеч дарак йўқ,
Синмади қўл, белим ҳам,
Пули кетиб инсофга,
Келиб қопти эрим ҳам.

Туртимайди, сўкмайди,
Нима жинлар урипти?
Ўғлим халиям эски
Туфлисида юрипти.

Гулда ё, тулда бўлса,
Ажаб, эркак хаёли,
Ўлаётиб ҳам “болам” дер,
Ўзбекларнинг аёли.

ГУЛДАСТА

Кўксим ёниб кетаркан,
Севиб қолсанг агарда,
Ўқигандим мен бунни,
Қайсидир бир асарда.

Эрим гул олиб келди,
Менга берди айвонда,
Бир-бирини имлашиб,
Келинларим ҳайронда,

Қотиб қолдим хайратдан,
Не бўлди бу кишига?
Тушунолмай лол эдим,
Бу дунёнинг ишига.

Йиглавордим бахтимдан,
Яратганга ташакур,
Қариганда бўлсаям
Қадр топдим минг шуқр.

Қандай нозик гулдаста!
Қойил қолдим дидига,
Дейсиз, гўё ёш йигит,
Опти севган қизига.

Шунча гўзал бўлурми,
Оддий атиргул, нарғиз?
Ғунчалари йўрғакда,
Тиканлариям нафис.

Гулдай гўзал бўп кетди,
Эримнинг қош кўзиям,
Ун минг сўмдан камиям,
Омагандир ўзиям.

Шунча тулга бу гулни,
Севганидан олганда,
Баъзан тиёла отса,
Дебман: кўнгли қолган-оа.

Севмайди, деб ўйлабман,
Қарамаса қайрилиб,
Сал бўлмаса бир йили,
Кетай дебман айрилиб.

Эрим ўзи жентельмен!
Эрим ўзи меҳрибон!
Уриб, чертиган бўлса,
Аслида ўзим ёмон.

Баъзан тортишиб қолсак,
Қолмасидим бир гапдан,
Ювош турганим билан,
Менам чаканамасман.

Шу бугундан севаман,
Бақирсаям майлига,
Бир лаҳзада айландик,
Мажнун билан Лайлига.

Гулдастани гулдонга,
Солиб қўйдим авайлаб,
Шу бугун пардоз қилай,
Эрим учун атайлаб.

Тош ойнага боқтиму,
Уялиб кетдим фақат,
Мени хотин қиб юрган,
Шу одамга минг раҳмат!

Қани бел, қани елка?
Қани қош, қани киприк?
Лаънат сенга, аёлни
Чалғитган, тирикчилик!

Ўша кунни ўзимга,
Кашиф қилдим бир оят:
Бепардоз юриш – эрли
Аёл учун жиноят.

Созладим қош-кўзимни,
Ботиб ширин хаёлга,
Бир соатда айландим,
Кўхликкина аёлга.

Тугаб қопти, ўлсин-а!
Атирларим бир қиммат,
Келинлардан сўрашга,
Бўларкансан хижолат.

Омон бўлсин шу эрим,
Олдираман зўридан,
“Макс фактор”, “Мери кей”,
“Орифлейм” ҳар туридан.

Қилиб қўйдим ораста,
Сочу турмакларимни,
Янгилашим керак бир,
Ички кўйнакларимни.

Тақилди неча йиллар,
Тақилмаган мунчоғим,
Гулдастанинг хидига,
Тўлиб кетди ётоғим.

Бу бир буюк кун эди,
Гадо етгандай тожга,
Мисоли Расул каби,
Юксалгандим меърожга

Шу кун эрим ҳам гўё,
Нур сочарди оламга,
Исо масихдек бўлиб,
Кириб келди хонамга.

Мани қўриб кўзлари,
Катта-катта очилди,
Қўлидаги газета,
Ерга тушиб сочилди.

Назокат билан, секин
Дедим: “Раҳмат, гул учун.”
Эримнинг кўзларидан,
Сочилар эди учкун.

“Қимматдур?” деб, ноз билан,
Юзларимни ёвволдим,
Эрим деди: “Билмадим,
Йўлакчадан топволдим.”

..... Покликка қасида

НАВОИЙГА ҚЎШНИ БЎЛСАМ...

*Яратгандан хали анча қарзим бор,
Қилолмаган қанча суннат, фарзим бор,
Кулмасангиз биттагина орзум бор:
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

*Ўртадаги деворимиз гуллардан,
Хизматкорлар бўлар, балки хурлардан,
Мен ул зотни қизғонардим улардан
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда*

*Ғазал айтса навосига жўр бўлиб,
Тонглар ҳамду саносига жўр бўлиб,
Ўйглай-ўйглай қолмасайдим кўр бўлиб,
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

*Ўйларига Бобирмирзо келарди,
Яссавий, Машираб, Хувайдо келарди,
Оҳ, қандоғам ажойиб иш бўларди,
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

*Гуллар узиб чиқарардим боламдан,
Ошлар сузиб чиқарардим боламдан,
Майли эди кетсам ёруғ оламдан,
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

*Сўрашса: “Сиз қаеридан жаннатнинг?”
Айтар эдим: “Қўшнисиман ҳазратнинг”
Кераги йўқ бошиқа мулки давлатнинг,
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

*Роббим Оллоҳ, шафқатингга кўмилсам,
Васлинг оби-рахматига кўмилсам.
Майли ўлсам, тупрогингга кўмилсам,
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

*-Эй Марҳабо, бу не орзу, не ҳавас,
Қўшиликка арзийсанми сендай кас?
-Яратганга осон ахир, ажабмас,
Навоийга қўшни бўлсам жаннатда.*

ПОКЛИККА ҚАСИДА

“Рўмолсиз келибман, узр”
Муҳтарам Улуғ.

*Ҳаё чимилдигида юзларингиз ҳижобда,
Мискинлик ҳариринда кўзларингиз ҳижобда,
“Рўмолсиз кебман”, дея бўлманг, бону, ҳижолат,
Андшиа пардасида сўзларингиз ҳижобда.*

*Яшадингиз дарवेशдай сабрдан чодир қуриб,
Орзулари сизмаган кўксингизга бир уриб,
Тириклик сўқмоғида гоҳ йиқилиб, гоҳ туриб,
Халоллик-ла топган нон, тузларингиз ҳижобда.*

*Яшар не-не шоирлар замонага мослашиб,
Булбулликни тарк этиб, тўтиликка хослашиб,
Доноликдир жим турмоқ, бу дам бир оз четлашиб,
Сукут ичрат ростлару розларингиз ҳижобда.*

*Ишқ ёққанда оловлар ўртандингиз, “ха, энди...”
Ҳижрон ёғса қировлар тўлгандингиз “ха, энди...”
Сўзга тугиб дунёни кўтаролсак қанийди,
“Ха, энди”-ла олову музларингиз ҳижобда.*

Яшаганда тортиниб, меҳмонларга ўхшайсиз,
Ўзни наст олган сари осмонларга ўхшайсиз,
Шайтон даҳл қилмаган қўрғонларга ўхшайсиз,
Нур ичинда баҳору кузларингиз ҳижобда.

Яхшиям бахтингизга қўшиқ бор-а, азизим,
Бўлиш мумкин лаҳзада бахтиёр-а, азизим,
“Сояйи”ни қуйлагач, руҳда бошланса базм,
Юрак чертиган “дук-дук” созларингиз ҳижобда.

Сиздай яшаш керакдир асли ҳар муслим аёл,
Оғир, вазин, мулойим, тўғри сўз, тўғри хаёл,
Бу янглиг хулқи жамил сиздан ўтган эхтимол,
Поклик ичра ўғилу қизларингиз ҳижобда.

Эғнида либос, кўнгли ялонгоч Марҳабодан,
Шайтонга гоҳ душман, гоҳ қариндош Марҳабоман,
Сизнинг хатто ердаги изларингиз ҳижобда.

Бир мато бўлсангизу эҳром қилиб кийволсам,
Ё кўнгиш пештоқига байроқ қилиб илволсам,
Атлас бўлмай шундаям бўлардингиз беқасам,
Камтарлик шойисинда бўзларингиз ҳижобда.

Нима у рўмол, ҳижобда, бу покликнинг олдида?
Нима у ариш аъло, бу хокликнинг олдида?
Нима менинг иймоним, бу оқликнинг олдида?
Ҳижолат-ла қимтинган кезларингиз ҳижобда.

Ойнамсиз, сизга боқиб ўнглайман рўмолимни,
Тузатаман оғишган фикримни, хаёлимни,
Рўмолим мени эмас, сизни кўпроқ танийди,
Умримда бир кун сизга ўхшаёлсам қанийди.

КАЪБАТУЛЛОҲГА МАКТУБ

Сени йўқлаб боролмасман, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел,
Ўзимга йўл сололмасман, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел,
Қилиб ният етолмасман, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел,
Хаёлинг тарк етолмасман, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел,

Гуноҳкор нотовондурман, ўқиб ҳеч бўлмадим мулло
Топиб ақча, едим, кийдим, ва ле йиғолмадим тилло,
Сени кўргим келиб найлай, ўзингга қилдим илтижо,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.

Қилсам тавба, тазаррулар, деворингга уриб бошим,
Мени авф эт, дея йиғлаб, тугатсам кўздаги ёшим,
‘Ўқиб тиз, етти айлансам, етарди сабри-бардошим,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел,

Келсанг арзир Навоийнинг изи тушган Самарқандга,
Деворларига Оллоҳнинг сўзи тушган Самарқандга,
Келин бўлиб Бибихоним ўзи тушган Самарқандга,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.

Бўлсанг меҳмон Бухорийим, ер узра қайси юртдан кам?
Мозорлари сочодир нур, лойи ҳам мўмиё, малҳам,
Босиб Қуръонни бағрига, яшаб келди бу юрт ҳар дам,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.

Ярашгайдур келиб Термизга, ё Кешга макон қилсанг,
Кўқон ё, Шаҳрисабз, Фарғона ё, Ўшга макон қилсанг,
Муносибдир Наманган, Хоразм, Тошкент агар билсанг,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.

Кўтармоқ қўл харом мўминга, деб юртдан кетар Бобур,
Ўтиб тарк Андижонни, будпараст Хиндга етар Бобур,
Тилининг ярми “Аллоҳ”, ярми “Анжон”, деб ўтар Бобур
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.

*Бу тупроқ ҳам азиз, Ҳақ деб юракни доғлаганлар кўп,
Висоли, ҳам ризоси деб, белини бозлаганлар кўп,
Етарманми, дебон сенга, менингдек йиғлаганлар,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.*

*Келсанг бунга Сафо, Марва ва ҳам “Зам-зам” ила келсанг,
Арофату Минодек йўлдошу махрам ила келсанг,
Чиқарди эл кутарга, оху-афгонлар ила билсан,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.*

*Сен Оллоҳнинг уйидирсан, кўриб бахтга тўлодирман,
Гуноҳимни айтиб йиглаб, булутдек тўкилодурман,
Сени қучсам, уни қучган каби сархуш бўлодурман,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.*

*Ато этса қанот Ҳақ сен томонга қуш бўлиб учсам,
Айтиб “Лаббайкани”, йиглаб, Харам айвонига тушсам,
Кўзимга суртсаму, тўртта томонингни ўпиб қучсам,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.*

*Элим ўзбек, элим-мўмин, Бухорий наслдир наслим,
Боховуоддин, Хувайдо, Яссавий, Машираб эрур аслим,
Бу мактубни сенга йўллаб туродур Марҳабо муслим,
Ижозат берса гар Оллоҳ, ўзинг бир, Каъбатуллоҳ кел.*

ҲАЖНОМА

*Эй, шаҳри Макка, тупроги тилло,
Байтул муқаддас, хонаи Олло,
Бир бор кўрай деб, ҳаққа тавалло,
Қилдим етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Эй, уй муборак – дардимга дармон,
Эрдинг неча йил кўнглимга армон,
Покиза маскан, эй, кони иймон,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Тангри Тоолло қодиру холиқ,
Қаддимни кўрди эҳромга лойиқ,
Армонда қолди қанча халойиқ,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*“Лаббайка”ни ўргатдим тилимга,
Ёлғиз Худони солдим дилимга,
Розиман энди хатто ўлимга,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Каъба девори тегди юзимга,
Бахтдан бўлиб маст, келмам ўзимга,
Бўлди бу кунлар байрам кўзимга,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Оғзимга тегди сув – Оби “зам-зам”.
Бўлди қувончдан юзу-қўзим нам,
Олиб боройин дўстларимга ҳам,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Бордим Минога, чиқдим Арофат,
Тошларда ётдим, тон олди роҳат,
Асли бу заҳмат менга-саодат,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Муздалифадан тош йиғиб олдим,
Шайтонга отиб, “бошини ёрдим”.
Урганди йўлдан, қасдимни олдим,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Қурбонлик қилдим Аллоҳга атаб,
Сочим қирқилди бир энлик, ажаб,
Бўлдим ҳожилик бурчини ўтаб,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Эй, пок Мадина-иккинчи ҳарам,
Расул туфайли бўлдинг муҳтарам,
Парвардигорим кўрсатди карам,
Сенга етишдим, алҳамдулиллоҳ!*

*Бердим саломлар расулulloҳга,
Шукрлар этдим йиғлаб Оллога,
Бердим бу кунни зарг, тиллога
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

*Мен бир Худонинг хас бандасиман,
Хасу губордан наст бандасиман,
Бахтидан бу кун маст бандасиман,
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

*Ҳожилик менга улуг саодат,
Яхши ишларни қилайин одам,
Юмушим бўлсин, фақат ибодат,
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

*Йиғлаб келгандим, кулиб қайтурман,
Иймон нурига тўлиб қайтурман,
Гўдак каби пок бўлиб қайтурман,
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

*Қилдинг мусулмон эй, ҳақ, Худойим,
Икки ҳарамни насиб эт доим,
Ризқимни яна кўшигин илойим,
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

*Дўстларимга ҳам тилай ҳар саҳар,
Насиб этсин шу муборақ сафар,
Яхши дуолар бўлмас бесамар
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

*Ҳамду санолар Оллоҳга мудом,
Сенга йўллайин дуойи салом,
Марҳабохондан бу ожиз калом,
Сенга етишдим, алҳамдуллилоҳ!*

РАМАЗОН

*Келди шаҳри Рамазон,
Тўй – йиғинлар тўхтади,
Мачитларда ҳар кеча,
Ўқилади “Тароби”.*

*Ҳеч бир уйда кундузи,
Ёзилмайди дастурхон,
Оқиом туғиса бошланар,
Ифтор билан “Рамазон”.*

*Ҳар ким топгани билан,
Қилар қисқа сахарлик,
Ифторгача таомдан,
Жирканишар заҳардек,*

*Атир сепмас аёллар,
Искашмайди гул исин,
Соғинишар ва лекин,
Ўтишмайди бир-бирин.*

*Ташина бўлса иссиқдан,
Ювиб олар юзини,
Ош пишириб ўзлари,
Тошишмайди тузини.*

*Ҳамма ерда рўзанинг,
Файзу-гашти билинар,
Ифторга деб гузарда,
Нишолдалар қилинар.*

*Шомдан кейин болалар,
Айтишади “Рамазон”.
Қанд-панд сўриб уйига,
Қайтишади бир замон.*

*Ғийбатчилар ўттиз кун,
Ҳазир бўлар тилига,
Шафқат кирар ғойибдан,
Ёмонларнинг дилига.*

*Гуноҳ қилса кичиклар,
Койишади мулоим,
Рамазон бир ой эмас,
Бир йил бўлсин, илойим.*

*Ихлос билан кекса-ёш,
Чекар очлик заҳматин,
Осмондаги сахий зот,
Ёғдиради раҳматин.*

*Қорни очу, кўнгиш тўқ,
Масрур юрар “рўзалар”,
Бурчакларда қимтиниб,
Чой ичишар “кўзалар”.*

*Йўқлашади бир-бирин,
Уришиб “пўм” бўлганлар,
“Жаннати” деб бўлганлар,
Рўза кунини ўлганлар,*

*Келса Қадр кечаси,
Бўлади ҳамма уйғоқ,
Оллоҳ айтган: бу кеча,
Минг ойдан ҳам яхшироқ,*

*Келинчаклар шивирлаб,
Фарзанд тилар ўзига,
Йигитларнинг ойсураш,
Қиз кўринар кўзига.*

*Болалардан қутилмас,
Осон “Лайлатул-қадр”.
Ўйинчоқнинг тури кўп,
Болалар ҳам кўп ахир,*

*Ҳар рўзада донолар,
Ўйлаб ғариб тулларни,
“Фитрўза”лар беришиб,
Йўқлашади уларни.*

*Ҳеч бўлмаса ўттиз кун,
Турса шундай эътиқод,
Балки кирар умрга,
Ўттиз йиллик баракот.*

*Шундай гўзал яшамоқ,
Инсонларга қандай хос,
Афсус, афсус, афсуски,
Рамазон бир ой холос.*

МОМОХОН ПОШШОЙИМГА

*Биттагина онаму,
Учтагина болам бор.
Бу оддий гап, қизиги-
Аравонда холам бор.*

*Огзин хали очмасдан,
Гунг бўлади, боз-бозлар,
Қошларин туришига,
Ош пиширар таннозлар.*

*Ўзи кулмай гап айтар,
Ичагингиз узилар,
Жойномозда ўтириб,
Торатингиз бузилар,*

*Хали ўлмасдан туриб,
Марсиямни ёз, дейди.
Ўзим эшитолмасам,
Не қизиги бор, дейди?*

Ўтирганда пошшодай,
Кибор туришлари бор,
Турганида “вой-вой” лаб,
Ўрдак юришлари бор.

Ошиқ бўлар хуснига,
Кимки кўрса бу Ойни,
Бир одамга Хақ нахот,
Берди шунча чиройни?!

Камтар, оддий яшайди
Нима у давлат, бойлик?
Саксон ёшли бу ойим,
Ўнта қиздан чиройлик.

Гоҳо қилиб хиргойи,
Гоҳида “ирдаб” берар,
Эсизгина ёшлик, деб,
Сўнгида йиглаб берар.

Чоллар ҳам ўзидай,
Қўринади ёшигина,
Соқоллари ярашган,
Нурли, қаламқошигина.

Яшаб. яшаб дунёда,
Орттирибди икки қиз,
Сухбатимиз астиям,
Ширин бўлмас уларсиз.

Ўртоқлари бир дунё,
Ўилари тўла китоб,
Ўйлайсизки, кўнглида,
Нур сочар бир офитоб.

Ўқиганда байт, газал,
Хувайдо, Надимийдан,
Сел бўласиз, лол қилар,
Сўйласа қадимийдан.

“Машираб” деб, тебранганда,
Ҳар сўзи асал бўлди,
Саксон ёшига етганда,
Кўз тегиб, касал бўлди.

Илоё, тез тузалиб,
Жисмидан даро арисин,
Чоли билан юз ёшига,
Кириб, қўша қарисин.

Марҳабо дер: файзлари,
Юқиб қолсин бизгаям,
Сухбатида бўлмоқлик,
Насиб этсин сизгаям.

Биттагина онаму,
Учтагина болам бор,
Бу оддий гап, қизиги-
Аравонда холам бор.

Хали келса кўрасиз,
Қула, қула ўласиз.

БОЛАМГА

Ой тугса ҳам-боламга,
Кун тугса ҳам-боламга,
Болам бахтли бўлмаса,
Нега келдим оламга?!
Боламга.

Неки яхши нарса бор,
“Онамга” десам бир бор,
“Боламга” дедим бир бор,
Боламга.

*Илинаман жонимни,
Чайнаб турган нонимни,
Фараҳли ҳар онимни,
Боламга.*

*Жигаримдан юлиб ҳам,
Душманимга кулиб ҳам,
Боламга дедим ҳар дам,
Боламга.*

*Оллоҳ! Бу қандай миллат,
“Боламга” дейди фақат,
Бу қандайин муҳаббат,
Боламга?*

*Оллоҳ қилсин иноят,
Бўлсин йўли хидоят,
Хавзи Кавсару жаннат,
Боламга.*

*Саҳарим ҳам, шомим ҳам,
Остонам ҳам, тошим ҳам,
Марҳабохон номим ҳам,
Боламга.*

ТИЛАК

*Ҳар бандани дунёда,
Умри бўлсин зиёда,
Юрсангиз ҳам пиёда,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

*Дилни босса таиивиш, ўй,
Татирмиди байрам, тўй?
Бўлмасангиз ҳам хушрўй,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

*Уйда бўлса ул-бул кам,
Таиивиш бўптими шуям?!
Энг муҳими, жон укам,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

*Ақча бу – рангли қоғоз,
Шукр қилинг кўпми, оз,
Яшайин десангиз соз,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

*Оғриб турса жонингиз,
Қоронғу осмонингиз,
Кетса кетсин молингиз,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

*Оғзидан тушса ҳам тиш,
Бошинга тушмасин иш,
Айтдим қўйдим мен дарвеш,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

*Эй, Марҳабо, чин омад –
Кўнгилдаги ҳаловат,
Келгандаям қиёмат,
Сиҳат бўлинг, тинч бўлинг.*

МАКТАБ

*Синфхона асли бу дунё,
Еру осмон худуди аро,
Ҳаёт деган мактабда гўё,
Ўқияпман халиям.*

*Ҳар бир тонгим – илк кўнгироқ,
Ҳар бир шомим – сўнги кўнгироқ,
Гоҳ аълочи, гоҳ бўлиб қолоқ,
Ўқияпман халиям.*

*Синфдоиларим ҳам турфа хил,
Бириси саҳий, бириси бахил,
Гоҳ тортишиб, гоҳ бўлиб ахил,
Ўқияпман халиям.*

*Ҳар одам бир дарслик, бир китоб
Теграси тўла илм, бехисоб,
Ҳар қайсисин варақлаб шитоб,
Ўқияпман халиям.*

*Шу мактабда улгайдим, ўсдим,
Эллигинчи синфга кўчдим,
Ҳато қилсам койима, дўстим,
Ўқияпман халиям.*

*Кўрмаганим кўриб олай, деб,
Билмаганим билиб олай, деб,
“Икки”мни “беш” қилиб олай, деб,
Ўқияпман халиям.*

*Гоҳ баланд, гоҳ пастда ўтирдим,
Гоҳ соғ, гоҳо хаста ўтирдим,
Лек бир умр дарсда ўтирдим,
Ўқияпман халиям.*

*Қундалигинг – номаи аъмол,
Эй, Марҳабо, яшагин халол,
Бир кун бор, сўроғу савол,
Ўқияпман халиям.*

ОДАМ

*Ол ибрат, бу ажиб дунё, уям одам, буям одам,
Бири боғу, бири саҳро, уям одам, буям одам.*

*Бирига жон нисор этсам, бирин ташилаб қочиб кетсам,
Бири-нодон бири-доно, уям одам, буям одам.*

*Бирицинг меҳрига зорман, ва гардига харидорман,
Бирдан сақласин Оллоҳ, уям, одам буям одам.*

*Бирин тинглаб қилсам роҳат, бири сўзласа йўқ тоқат,
Бири-оми, бири-мулло, уям одам, буям одам,*

*Бири ошкор қопар итдаёй, ва ё тинхон чақар битдаёй,
Бири феъли халим, зебо уям одам, буям одам,*

*Адашма ўхшаса барқи, эмас тенг иккисин нархи,
Бири мису, бири-тилло, уям одам буям одам,*

*Оёғу қўл, вужудлар бир, нетай, Аллоҳ, кўнгил хар-хил,
Бири-қўлмак, бири-дарё, уям одам, буям одам.*

*Бири мискин, бири бойдир, вужуди асли бир лойдир,
Бирин паст кўрмагин асло, уям одам, буям одам.*

*Бири кофир, тубан, расво, бирисида иймон тақво,
Фарангми, хиндими, тарсо, уям одам, буям одам.*

*Бу дунё одамистондир, бўлгил одамунос, оқил,
Адашма танласанг ошно, уям одам, буям одам.*

*Жаҳонга, Марҳабохон, боқ, олов сувга бўлмас ўртоқ,
Ва шундан жанжалу гавго, уям одам, буям одам.*

МАСТ БЎЛАМИЗ

*Биз маст бўлсак, муҳаббатдан маст бўламиз,
Гўзалликдан, нафосатдан маст бўламиз.*

*Яйрашимиз учун шароб керак эмас,
Саҳарлари ибодатдан маст бўламиз.*

*Юракка ишқ найзасини санчиди ёр,
Огриса шу жароҳатдан маст бўламиз.*

*Қай маҳалки, ёрнинг номи айтилганда,
Қалбга кирган хароратдан маст бўламиз.*

*Сухбатлашиб ўтирганда доно билан,
Туймай ширин мулоқотдан маст бўламиз.*

*Излаганим доншиларнинг даврасидур,
Куръон, хадис, ривоятдан маст бўламиз.*

*Оллоҳ, Оллоҳ, бу не ширин оҳанг эрур?!
Кўз ёш тўкиб, қироатдан маст бўламиз.*

*Хофиз қўшиқ куйлаганда тебранишиб,
Авж пардаю, дароматдан маст бўламиз.*

*Ҳар нарсадан гўдагимнинг исси ширин,
Хидлаб ушбу саодатдан маст бўламиз.*

*Шаробсиз ҳам бандани маст қилар иш кўп,
Ҳисоб вақти хижолатдан маст бўламиз.*

*Сиз май ичиб, бода ичиб юраверинг,
Биз кўрқиниб, қиёматдан маст бўламиз.*

*Ёр жамолин кўролмасак, беҳишт нечун?
Ўйласак, шу сиёсатдан маст бўламиз?*

*Эй, Марҳабо, иншаоллоҳ, иншаоллоҳ,
Ўша буюк зиёфатдан маст бўламиз.*

..... Ўзбекларда шунақа

ЯШАШНИ ЎРГАТАМАН

*Мен ўзимни севаман,
Менга ўзим ёқади,
Энди менга барибир,
Ким қанақа боқади.*

*Нуқсонлими, қорамни,
Юзим - менинг юзимдир,
Дунёда энг чиройли,
Битта одам - ўзимдир.*

*Қўлим юпқа ва лекин,
Йўқдан кўра шукр, бор,
Бу дунёда ҳеч одам,
Эмас мендай бахтиёр.*

*Гап эшитсам, жилмайиб,
Калтак есам, куламан,
Чап юзимга уришса,
Ўнгин тутиб тураман.*

*Юрак деган қабрга,
Армонимни кўмганман,
Ва устида боламга,
Ўйин тушиб берганман.*

*Ҳар тонг қараб ойнага
Дейман: менинг гамим йўқ,
Мен согломман, мен зўрман,
Ташвишим йўқ, камим йўқ.*

Нохушликлар бор, лекин,
Мен улардан қарз эмас,
Ҳеч қайсиси жонимни,
Тикишимга арзимас.

Хомуш бўлар баъзилар,
Сочин оқин санашиб,
Менга эса турибди,
Ажинлар ҳам ярашиб.

Тикан-тикан, гул-гулдир,
Ҳар нарса ўз холича,
Азизларим, дунёни,
Қабул қилинг борича.

Осон яшай десангиз,
Маслаҳатим олволши,
Ўзингизни озгина,
«Жинни»ликка солволши.

Не кун кўрсам барига,
Оллоҳ рози-мен рози,
Яратганинг қўлида,
Энг тўғри тош-тарози.

Яшашига эмас бизни,
Имтиҳонга ташлабдур,
Пирим ўша ковушсиз,
Девонайи Маирабдур.

Кўйлагимни сўрашса,
Тўнимни ҳам бераман,
Тиканларнинг ичидан,
Лолаларни тераман.

Қизим қайтиб кептими?
Ажаб бўпти, хўп бўпти!
Бугун яна бойибман,
Битта ташвиши кўп бўпти.

Нархи ханча? Опкелинг,
Ғамингизни оламан,
Бор пулимга ташвишу,
Камингизни оламан.

«Ғам» сўзидан ўзимга,
«Шодлик» сўзин ясайман,
Мен шунақа, ўзимни,
Хурсанд қилиб яшайман.

Телба экан-ку, дея,
Кулмангиз Марҳабога,
Барча ҳисоб-китобни,
Кўйиб қўйдим Оллоҳга.

ЎЗИНГИЗНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ

Азизларим, меҳрибонларим,
Дўсту ёрон, қадирдонларим,
Жонингизга қуяр жонларим,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Тириклик деб, чопган оталар,
Рўзгорим деб, шошган оналар,
Жонингизга кўймас болалар,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Қиз аразлаб келса юрак қон,
Келин чимирилса дил вайрон,
Ағдар-тўнтар бўлса ҳам жаҳон,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Таранг-таранг тортилар асаб,
Емираркан инсонни газаб,
Қон томирлар бунча мўрт, ё Раб?!
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ўнг томонга жойлашса юрак,
Бўлмасмиди шунчалар хуркак,
Чиқса чиқар гуручдан курмак,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Тортишувда бир сўздан қолиб,
Нохуш гапни хазилга олиб,
Дилозорни Худога солиб,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Эй дўст, ҳар не касби корингиз,
Ҳамроҳ сизга ташвиш, зорингиз,
Ёнингизда юрсин дорингиз,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ўлим - ёмон, даҳшатли тақдир,
Аммо дўзах олдида бахтдир,
Асли ўша оловдан хозир,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Энг аввало ношукр бўлманг,
Жоҳил билан ҳамфикр бўлманг,
Беибодат, безикр бўлманг,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ҳаққингизни бермаса бахил,
Кўргизсаму зулуму қахр,
Ҳисоб кунни келар-ку ахир,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Қандай шараф - Оллоҳга қайтиш?!
Шартмас шунча ўлимдан қўрқини,
Охиратда қолган ҳамма ши,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Сизга санчиб сўзнинг найзасин,
Яйраса шу нодон яйрасин,
Сукут билан енгинг ҳаммасин,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Кечирганни кечирур Оллоҳ,
Паноҳ берган топади паноҳ,
Ёмонликдан не чиқади, оҳ!
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Дўст томонга талпининг ҳар дам,
Кўринг қувонч ташвишни баҳам,
Одам тафтин олади одам,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Қуръон, ҳадис, шеърят, санъат,
Доно билан бир ширин суҳбат,
Шумасми сиз қидирган жаннат?
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ғам келганда қуюниб кетманг,
Бахт келганда суюниб кетманг,
Сокин яшанг, осуда яшанг,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Кўзлар ҳали кўриб турганда,
Юрак хали уриб турганда,
Оёгингиз юриб турганда,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Елкангизда икки фаришта,
Уларнинг қўллари ёзишда,
Марҳабохон, ҳар сўз, ҳар ишда,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Шукр дўстлар, борингиз учун,
Фарзанд, жигар, ёрингиз учун,
Мендай харидорингиз учун,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

КЕЛИН ТАНЛАГАНДА АДАШМАНГ

*Ёлғизгина ўгли бор аёл,
Ширин-ширин сурасиз хаёл,
Бир гап айтай келмасин малол,
Келин танлаганда адашманг.*

*Суриштирасиз ким онаси,
Озодами, ховли - хонаси,
Ичидадур одам оласи,
Келин танлаганда адашманг.*

*Кимларгадир бой келин керак,
Кимга юзи ой келин керак,
Сиз қидиринг бир тоза юрак,
Келин танлаганда адашманг.*

*Деманг, гўзал кўғирчоқ бўлсин,
Ўғилчамга овунчоқ бўлсин,
Ҳаёт эмас кўғирчоқ ўйин,
Келин танлаганда адашманг.*

*Ўғлингизга нажот бўлсин у,
Кишан эмас, қанот бўлсин у,
Доно бўлсин сиз топган сулув,
Келин танлаганда адашманг.*

*Агар бўлса молпараст, нодон,
Рашикчи, бетга чопар, бадгумон,
Болангизга юттиради қон,
Келин танлаганда адашманг.*

*Ўғлингизни бор қилган ҳам шу,
Ва ё, хору зор қилган ҳам, шу,
Нозик, аммо буюк кучдир у,
Келин танлаганда адашманг.*

*Дарахтни силжитсанг ёғар қиз,
Қайси тилло, қайси бири мис,
Ўғли кўплар адашсаям, сиз,
Келин танлаганда адашманг.*

*Бўлсин кўли ширин, меҳрибон,
Шу кўллардан ейсиз ошу нон,
Балки шу кўлда берасиз жон,
Келин танлаганда адашманг.*

*Яқин қилар йирогингизни,
Кутар дўсту, ўртоғингизни,
Шу қиз ёқар чирогингизни,
Келин танлаганда адашманг.*

*Қай қизники одоби бордир,
Қалбида нур, офтоби бордир,
Керак бўлса тинчлик, бахт, ҳузур,
Келин танлаганда адашманг.*

*Яхши бўлса, пошио бўласиз,
Ёмон бўлса, расво бўласиз,
Қон босим бўласиз, ўласиз,
Келин танлаганда адашманг.*

*Ҳайрон бўлманг, дўстларим асло,
Агар ўлар бўлса Марҳабо,
Қабридан ҳам чиқар шу нидо:
Келин танлаганда адашманг.*

БИЗ КУЙДИРИБ КЕТГАН ЙИГИТЛАР

*Бўларкансан ёшликда нодон,
Кибри баланд, гурури осмон,
Изимизда йиғладингиз қон,
Биз куйдириб кетган йиғишлар.*

*Совгангизни отворгандиг-а,
Хатингизни йиртворгандиг-а,
Писанд қилмай кетворгандиг-а,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Танлаб-танлаб учраб тозига,
Чидаямиз фироқ, нозига,
Арз қиламиз қайси қозига,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Онангизей патирлар ётиб,
Уйимизни қидириб топиб,
Ҳар уч кунда келарди чопиб,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Олдингиздан ўтамиз кесиб,
Кўйлагимиз ямогин тўсиб,
Жилмаямиз турсак ҳам ўксиб,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Ёнингизда биздан гўзал ёр,
Яшаянсиз тўкис, бахтиёр,
Мақтангудек бизда нима бор?
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Ношуд эрнинг қўлида хормиз,
Суянчига, меҳрига зормиз,
Ўлмадиг-а, ҳалиям бормиз,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Елкамизда рўзгор халтаси,
Эгнимизда Хитой латтаси,
Увол бўлдик, гапнинг калтаси,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Турмуш оғир, асаблар таранг,
Эплайолмай бошимиз гаранг,
Ким эдигу, ким бўлдик, қаранг,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Кўча-куйда кўрарсиз балки,
Ҳайрон бўлиб турарсиз балки.
«Ўла!» дея куларсиз балки,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Хижолатдан юрамини чўкиб,
«Аттанг» дея кўз ёшлар тўкиб,
Яшаямиз тақдирни сўкиб,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Тушириб қалбингиз кўрига,
Ўзимизни олоик тўрига,
Тегмадигам сиздан зўрига,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

*Марҳаболар дуода доим:
Зулм кўрманг энди илоийм,
Бераверсин омад Худойим,
Биз куйдириб кетган йигитлар.*

«УШАБТУРИНГ»

*Йўқ ўзбекдек болажон халқ,
Қайнотси қаҳрамон халқ,
Набиралар малах-малах,
Менинг отим – «Ушабтуринг».*

*Ҳовлим бўлди болабоғча,
Ҳар йил битта чақалоқча,
Кир чиқади бўхча-бўхча,
Менинг отим – «Ушабтуринг».*

*Уйим – марказ, уйим – пакка,
Бир он турмам ҳоли, якка,
Уйғонишар турмай хакка,
Менинг отим – «Ушабтуринг».*

Намоз чала, саловат йўқ,
Уйқумдаям халоват йўқ,
Шундан юзда тароват йўқ,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Тилим эртагу аллада,
Ҳеч не қолмади каллада,
Ҳамма билар махаллада,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Уйим тўла китоб мани,
Аммо ўқишга вақт қани?
Обутиб бир тирранчани,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Етказганига минг шукр,
Нетай, толса бошим қургур?
Нолиётган бўлсам узр,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Қўлимда бўлса биттаси,
Этагим тортар тўрттаси,
Атрофда яна ўнтаси,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ҳой, укангни туртма, болам,
Ҳой, пардани тортма, болам,
Китобимни йиртма, болам,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ҳой-ҳой, гулни узиб қўйма,
Соатимни бузиб қўйма,
Иштонингга сузиб қўйма,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ойлиги йўқ қози – ўзим,
Занжирги йўқ този – ўзим,
Ўлимимга рози ўзим,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Дарё эдим оқмай қолдим,
Ойнага ҳам боқмай қолдим,
Эримгаям ёқмай қолдим
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ёшлигингда отасин боқ,
Қариганда боласин боқ,
Аёл борми биздай қолоқ?
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Кўпайишар борган сари,
Ичикармиш қилсам нари,
Ўлиб кетсам қолар бари,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Асабларим элак-элак,
Ғалвалардан ўйнар юрак,
Жоним ўзимгаям керак,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Татўс турди, юриб кетсин,
Йиқилибди, туриб кетсин,
Савобиям қуриб кетсин!
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ўртоғларим, айланайлар,
Эшитмасам бақирманглар,
«Марҳабо» деб чақирманглар,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ёзим ўтиб, қишга кирдим,
Ғалва, жанжал, муштга кирдим,
Чўриликка ишга кирдим,
отим – «Ушабтуринг».

ДУНЁНИНГ БИР ҚАВАТИ

*Дунёнинг бир қавати —
Адашганлар қавати,
Тақдирдан ҳаққини
Талашганлар қавати.*

*Яшайдилар бахтиёр,
Саройдадек қапада,
Унчалар баландмас-у,
Биздан анча тепада.*

ТАҚДИРГАЯМ ҚОЙИЛМАН!

*Танлаб-танлаб ўлчаб бўй,
Орзилаб қилинар тўй.
Қўшиллар бўрига қўй,
Тақдиргаям қойилман!*

*Оловни сувга қўшар,
Соддани қувга қўшар,
Атай қилганга ўхшар,
Тақдиргаям қойилман!*

*Бир бадфельга бир зебо,
Бир қўлмакка бир дарё.
Бир нодонга бир доно
Тақдиргаям қойилман!*

*Гул билан гул бўлса жъам,
Бўлмас эди кўзлар нам,
«Мен бахтлиман!» деган кам
Тақдиргаям қойилман!*

*Сахро билан бог яшар,
Жарлик билан тоғ яшар,
Жинни билан соғ яшар,
Тақдиргаям қойилман!*

*Чаққонга бир шмилиқ,
Жиддийга бир серқилиқ,
Яшаш керак, сип-силлиқ,
Тақдиргаям қойилман!*

*Эр яйрайди куй тинглаб,
Хотин ўтирар эснаб,
Қовушмайди гапга-гап,
Тақдиргаям қойилман!*

*Бўлмагурга бўгулук,
“Тавба! Тавба!” дегулик,
Оллоҳ, бу не кўргулик?!
Тақдиргаям қойилман!*

*Тиканга шунча меҳр,
Гунчанга шунча қаҳр,
Инсофданми шу ахир?!
Тақдиргаям қойилман!*

*“Вақти бўб қолди”, дейсиз,
“Тақдир кеб қолди” дейсиз,
Бахтсиз ўгил, бахтсиз қиз,
Тақдиргаям қойилман!*

*Қилиб қўйиб ўзимиз,
Жовдирайди кўзимиз,
Кейин айтар сўзимиз:
Тақдиргаям қойилман!*

*Умр тўла доду воёй,
Нетамиз, Марҳабо ой?
Ярим дунё пойма-пой,
Тақдиргаям қойилман!*

ЗАМОНАВИЙ ЭРТАК

Бир чолнинг “Запарож”и,
“Нексия”га урилди,
“Нексия”нинг чирोगи,
Синди, тушди, сурилди.

Бўғилиб чолга деди,
“Нексия”нинг эгаси:
- Биласизми, қанчага,
Тушар бунинг чечаги?

Битта чирогин ўзи,
Минг долларсиз битмайди,
Ҳатто машинагизни,
Сотсангиз ҳам етмайди.

Чол дейди: - Болам, тўхта,
Худодан-ку бўлса не,
Кўрсатаман бир нарса,
Машинамга ўтир, ке.

Кўйнидан бир хумчани,
Олиб шивирлади чол:
- Бизга кўк чой дамлаб кел,
Хой, жин қани, чиқа қол.

Хум ичдан жин чиқиб,
Чойни қилди мухайё,
Йигит ёқасин ушлаб,
Деди: -Астафурullo!

У бундай мўъжизани
Кўрмагани ҳеч қачон,
Деди: -Шу хумчангизни,
Менга сотинг, отажон.

Чол сўзлади: -Бу хумча
Менга қолган отамдан,
Бу эсталик нарсани
Сенга қандай сотаман?

Йигит чолни авради:
“Нексия”ни бераман,
Ва устига ўн миллион,
Сўм ҳам олиб келаман.

Бир лаҳзада хумчанинг,
Бозори кетди қизиб,
Йигит “Нексия”сини
Чолга берди ўтказиб.

Хумни уйга опкелиб,
Ишқалади-чиқди Жин,
Ҳамма ҳайрон, Жин деди:
-Нима қилай, Хўжайин?

-Хотинимга, қизимга,
Машина, тақинчоқлар,
Ўғилларимга завод,
Фабрика, ҳовли-боғлар.

Менга эса бир юртнинг,
Пошиолигин бера қол,
Менга не сотганини,
Кўриб қўйсин, лақма чол.

“Нексия” ҳам матоҳми?!
Мен ҳайдайман, самолёт.
Йўқ-йўқ, қўлимда бўлсин,
Бутун бир аэрофлот.

Кўрқиб кетиб йигитга, .
-Шошманг-шошманг,-деди Жин,
Кимга нима, дедингиз
Тушунмадим, Хўжайин?

*Сиз айтган нарсаларни,
Қила олмайман чиндан,
Чунки мен бори йўғи,
Чой дамлайдиган Жинман.*

*Бузилиб атроф муҳит,
Не кунларга солмади?!
Хатто эртаклардаям,
Хақиқий Жин қолмади.*

*Алқисса, йигит хумни,
Жинга отиб урибди,
Чол “Нексия” да зув-зув,
Кира қилиб юрибди.*

ТОВУС

*Менинг етолмаган икки орзум бор:
Бири – билагузук таққим келади,
Иккинчиси эса унданам қизиқ –
Уйимизда товус боққим келади.*

*Билмасман товуснинг бозори қайда,
Рохати қайда-ю, озори қайда,
Агар ўлиб қолса, мозори қайда?
Уйимизда товус боққим келади.*

*Дерлар: “Девор ошар ўша парранда,
Бўласан кўшнilar ичра шарманда”.
Ахир нима қилай, манам бир банда,
Уйимизда товус боққим келади.*

*Буям бир дунёга берилиш деманг,
Молу давлатига керилиш деманг.,
Кўнгилкичасида ўзим хангу манг,
Уйимизда товус боққим келади.*

*Не-не орзуларга етганман, шукр,
Неларни истамас бу кўнгил кўрғур,
Орзуям шунақа бўлаимми сур,
Уйимизда товус боққим келади.*

*Бу гаму хасратга тўла оламда,
Ҳар хил ҳолат бўлар экан одамда,
Ҳамма шини қўйиб, худди шу дамда,
Уйимизда товус боққим келади.*

*Патларин ёйса у, ҳайрондир башар,
Бу қандай мўъжиза! Бу қандай асар!
Офарин, буюк Зот, Оллоҳу Акбар!
Уйимизда товус боққим келади.*

*Сотиб олишга-ку етмайди ақчам,
Мени тинч қўймаса не қилай бу гам?!
Кўйлак рўмолимни сотиб бўлса ҳам,
Уйимизда товус боққим келади.*

*-Кап-катта одамга товус нимаси?!
Йўқми, Марҳабонинг бошқа галваси?
-Жонимга теккандур балки ҳаммаси,
Уйимизда товус боққим келади.*

ЧИМИЛДИҚДАГИ НАСИҲАТ

*Келинпошиш, мен ўзим инжиққина боламан,
Беэътибор бўлсангиз, хафа бўлиб қоламан,
Ақл, гайрат, зийраклик насиб қилган йигитман,
Бурганинг ичагига, хасит қўйган йигитман,*

*Ёр бўлсангиз менга чин, айтайин бир дардимни,
Кирмасангиз гапимга, тополмайсиз гардимни,
Яхши, ёмон феълимга кўнсангиз бўлмайди,
“Гаҳ” деганда қўлимга, қўнмасангиз бўлмайди.*

*Ҳар кун қошга ўсмаю, кўзга сурма сурасиз,
Парийлардай қошимда, таъзим билан турасиз,
Нида менга не амал, пешонамдан кўраман,
Аммо уйда биргина, “пошио” ликка кўнаман.*

*Ҳамма пайт, ҳамма вақт “лаббай” дейсиз чақирсам,
“Қуллуқ” дейсиз баъзида, феълим келиб бақирсам,
Атрофимда айланиб, мен инжиқни овутинг,
Не қилсангиз қилингу, аччигимга совутинг.*

*Чиройингиз, нозингиз бўлсин фақат ўзимга,
Бетассум, бепардоз кўринмангиз кўзимга,
Канизагим бўлсангиз, ширин сўзу, мулойим,
Шунда сизни бошимда кўтараман, гулойим.*

ИЗҲОР

*Билмадим бу ерда борлигингизни,
Билсайдим, чиройли бўлиб келардим,
Қошимга билинмас ўсмалар тортиб,
Кўзимга сурмаларқўйиб келардим.
Нимага тушларим огоҳ этмади?
Нега қовоқларим учиб нетмади?
Бу рангсиз кўйлақда келмасдим асло,
Таъбу, хафсаламга бўлди бир бало,
Билсайдим юрагим кўйлаб келарди,
Рухимда жийдалар гуллаб келарди
Нимага қўққисдан шошдим бу ёққа,
Паришон қиёфа, ҳорғин сиёқда?
Энди бундан тезроқ кетақолайин,
Сиз кўрмай уйимга етақолайин.
Сизнинг қаршингизда турмайин сўлиб,
Ёнингизга келай чучмома бўлиб,
Сиз бор жойда ойдек тўлингим келар,
Кўзингизга ўтдай кўрингим келар.*

ЖАВОБ

*“Олтиариқда нега бойлар кўп?”
Ҳожи аканинг саволи.*

*Хотириمنى қилиб жаъм,
Астойдил ўйлаб кўрсам,
Либилармон кўп одам,
Олтиариқдан чиқди.*

*Хиндистондан келган қуш,
Узум чўқиб кўнгли хуш,
Қурт-қумурсқага улуш,
Олтиариқдан чиқди.*

*Чет юртларга мингдан-минг,
Мева элтган карвонинг,
Тенг яримчи, ишонинг,
Олтиариқдан чиқди.*

*Шоирларнинг зўри ҳам,
Олимларнинг зўри ҳам,
Дўстпидек жой бўлсаям,
Олтиариқдан чиқди.*

*Хофизларнинг булбули,
Бозбон йигитлар гули,
Деҳқонларнинг серпули,
Олтиариқдан чиқди.*

*Пирдек ҳожи оталар,
Гулдек ҳожи оналар,
Иқтидорли болалар,
Олтиариқдан чиқди.*

*Қўлласа Оллоҳ эгам,
Меҳнат қилган бўлмас кам,
Биринчи миллиардер ҳам,
Олтиариқдан чиқди.*

*Ойга қурилиб шаҳар,
Бозор очилса агар,
Энг биринчи савдогар,
Олтиариқдан чиқди.*

*Ер остида, бир қатда,
Нефт кони бормиш катта,
Чиқиб қолса албатта,
Олтиариқдан чиқди.*

*Йиллар ўтиб, Марҳабо,
Умид қиламан, ҳатто,
Яна бир зўр подишо
Олтиариқдан чиқди.*

*Бирмас олти ариқдан,
Кириб турса барака,
Олтиариқлик бой бўлмай,
Мен бўлайми, ҳожака?!*

АНЖОНЛИК ЎХШАЙДИ

*Учради бир мард одам,
Чопони бегард одам,
Бу оқ кўнгил сарт одам,
Андижонликка ўхшайди.*

*Жонни тикар дўст учун,
Оқибати, меҳри чин,
Гаплари бутун-бутун,
Андижонликка ўхшайди.*

*Давлат топса бари ҳам,
Эл билан кўрар баҳам,
Кўнгил бўш, бели маҳкам,
Андижонликка ўхшайди.*

*Бир йигитда ўн хунар,
Қадамидан гул унар,
Курашсанг белинг синар,
Андижонликка ўхшайди.*

*Мардлигидан ибрат ол,
Бироз чапани, кўпол,
Ҳазил қилса қочиб қол,
Андижонликка ўхшайди.*

*Ғўзалари ҳар баҳор,
Елим кўрада ўсар,
Деҳқонми бу ё, заргар,
Андижонликка ўхшайди.*

*Улуғлари йигитдай,
Шижоати бургутдай,
Ўйлаб гапир, ё тирай,
Андижонликка ўхшайди.*

*Ҳофизлари хушнафас,
Буллулар қилар ҳавас,
Ютқазасан қилма бахс,
Андижонликка ўхшайди.*

*Тоғжаҳалдан сўзласам,
Кўзларига келар нам,
Шоир Мархабоҳон ҳам,
Андижонликка ўхшайди.*

ИККИНЧИ КИТОБ

*Алҳол чиқди китобим,
Турган эди босилмай,
Пул чиқмасди “хомий” – эр,
Бўйнига минг осилмай.*

Вой, чиқди-я шу китоб!
Кувончдан кўз нам бўлди.
Бутун юртга тарқаган,
Шеърлар охир жаъм бўлди.

Хамма жойда шов-шув гап:
Кўрдингизми, чиқипти!
Йиглавордим, ҳаттоки
Тохир Малик ўқипти.

Юз минг нусха, ҳазилми?!
Дуконлар кетди тўлиб,
Аммо уч кун деганда,
Одоғ бўли сотилиб.

Уйга булар кўнгироқ:
“Бизга етмай қолди-ку,
Мухлисларнинг устидан
Куляпсизми, нима, бу?”

Мендан қанча танишлар
Хафа бўлиб кетмади,
Дедим: “Мени тутунинг,
Ўзимгаям етмади”.

Шу китобим бўб кетди,
Таржима кўп тилларга,
Демак, менинг номим ҳам,
Кирди қанча дилларга.

Сотилётганмиш китоб,
Хиндистоннинг йўлида,
Кимдир кўриб қолганмиш,
Рим Папасин қўлида.

Рухланиб кетдим жуда,
Ўзимгаям қойилман,
Хамма ўқияптими,
Демак, мен зўр шоирман!

Тавба, астағфирулло,
Ўзинг кечир, худойим!
Омадни сен улашиб,
Банданг мақтанар доим.

Китоб чиқди дунёга,
Аммо кўнгил тўлмади,
Негаки, бунни буюк
Зулфията кўрмади.

Татимади бу қувонч
Озод Шарофиддинсиз,
Билмадим, ё “савалаб”,
Ё мақтар эди, эсиз.

Кўрмади кўп устозлар,
Бироз кўнглинг сўларкан,
Ҳеч бўлмаса Саид Аҳмад
Ўлмай турса бўларкан.

Энди ўтқир Ҳошимовга,
Худодан умр тилай,
Ва Иброҳим Гофурнинг,
Бориға шуқр қилай.

Усмон Азимга дастхат,
Ёзиб берсам қанийди,
Омон Матжон бир нигоҳ
Таиласаям майлийди.

Рим Папаси зўр, аммо,
Фикри қандай “Гулматнинг”?
Назарига тушсайди
“Ҳумий” деган ҳазратнинг.

Орзуларга етишиб,
Келганда бир омадим,
Минг афсуски жиринглаб,
Уйғотворди соатим.

Эсиз китоб, шон-шуҳрат,
Эҳ, кўксимга ураман!
Бундай зўр тушни энди,
Яна қачон кўраман?

ХНА

Болаларни тўйдирдим,
Ётогига жойладим,
Хайит қилиб, қўлларимга,
Шу тун хна бойладим.

Дедим: - Бугун синаб кўрай,
Ҳафсалаю сабримни,
Болаларнинг дадаси ҳам
Кўриб кўйсин, таъбимни.

Хна ахир бизлар учун,
Момолардан меросдир,
Билмам, нега унга ҳозир
Аёллар беихлосдир.

Бу фикримни ногоҳ бўлди,
Жабраб кириб, хўжайин,
Бир тугмаси бўшаб қопти,
Йўл-йўл батис кўйлагин,

Бозлиқ икки қўлим билан,
Келтирдим ипу игна,
“Хна бор” деб, узр айтиб,
Қараб турдим жимгина,

У-чи, сўзсиз лаънатлади,
Бир хнамни, бир мени,
Тажанг бўлиб, узоқ тургач,
Қўлга олди игнани.

Мени яна хаёл тортади:
Сабр қилиб буун тун,
Тонгда очсам қўлларимни,
Кафтим бўлар лолагун.

Бу фикримни энди бўлди,
Дадамизнинг “вой, дод!”и,
Уйдан хатто кўшиларга
Эшитилди фарёди.

Дедим: - Ҳай, ҳай, нима бўлди?
Деди: - Вой, вой, жон чиқди!
Игна кирди жимжилоққа,
Мана кўргин, қон чиқди!

Истимам ҳам чиқса керак,
Ўлчагич кўй, кўйнимга,
Қўлгинамни секин бойлаб,
Осиб кўйгин, бўйнимга.

Рози бўлгин мендан хотин,
Ўлиб қолсам бўлма лол,
Кўз ёшингни арту ўтир,
Васиятга қулоқ сол.

Жон чиқарда тилдан қолсам,
Қуриб қолса томоғим,
Оғзимга оқ пахта билан,
Сув томизгин, уч томим.

Болаларни ўқситмагин,
Эҳтиёт бўл ўзингга,
Сен бевасан, сурма-пурма,
Кўйиб юрма, кўзингга!

Видолашдик, у ўлимни,
Эснаб-эснаб, кўп кутди,
Сўнг кўрпага бурканди-ю,
Бармогини унутди.

*Эс-хушимни йиғиб секин,
Қўлга олдим игнани,
Қадаб қўйдим қўйлакдаги,
Бўшаб қолган тугмани.*

*Қайда қолди қўйган хнам,
Сурган ширин хаёллар,
Охир билдим, нега хна,
Қўймас ҳозир аёллар.*

АРМОН

*Севиб олма отгандим,
Осмонга бориб етди,
Ойна мўлжаллагандим,
Юлдузга тегиб кетди.*

*Мен мўлжалда адашдим,
Оҳ, ёнаман пушмонда,
Юлдуз “учиб” куйдирар,
Ой ҳалиям осмонда.*

ЭЪТИРОФ

*Мен биламан қандайлигимни,
Жиннига ҳам яшаш осонмас,
Унга душман керакмас ўзи,
Ўзи билан яшар қасдма-қасд.*

*Унинг умри жангдан иборат,
Душманлари – ҳур фикрлари,
Толеи ҳам, бахтсизлиги ҳам –
Бошқаларга ўхшамагани.*

ДЎСТИМИЗ ИЗЗАТИЛЛОНИНГ ПЎСТИНИГА

(Абдулхай Каримов тилидан)

*Киш кунда борганда Самарқандга бечопон,
Сени кийдирди менга бир ошнои қадрдон,
Деди: “Уйга етгунча кийиб юринг, акажон,”
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Бу қахрамон совуқда юриб бўлмас пўстингиз,
Яна шамоллаб қолманг, ҳофизгина дўстимиз”,
Малҳам бўлдинг жонимга, нима қилардим сенсиз?!
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Фил териси эдингми, бунча қалин бўлибсан?
Қай манзилда ошланиб, қай манзилда қурибсан?
Шу ерда ҳам эганга савоб йиғиб юрибсан,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Кийиб юриб қилурман, ҳар тугманга минг шукр!
Ҳар ёқанг-у, ҳар ёнинг, ҳар бурманга минг шукр!
Ҳар чўнтагинг, ҳар чокинг, ҳар бўлманга минг шукр!
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Олқишлаб юрди сени, ҳар елкам, ҳар курагим,
Сен илиқ сақлаб турган, ҳар ўпкам, ҳар суюгим,
Меҳр учун таъзимда, ҳаммадан ҳам юрагим,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Гоҳо бошимни ўраб, гоҳо ёндим устимга,
Гоҳо елкамга ташлаб, гоҳ тўшадим остимга,
Қайтганингда бир қучиб, “рахмат” деб қўй дўстимга,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Саккиз қарич жуссамга бир енгинг ҳам етарои,
Совқотганда янганг ҳам кирса, сизиб кетарои,
Жаннатда юргандайин жисмим қўшиқ айтарди,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёпган, пўстин.*

*Килиб юрдим дуолар, чертиб, қоқиб, пуф-пуфлаб,
Чунтаклари ақчага тўлиб юрсин, суф-суфлаб,
Сени кийган дўстимга кўз тегмасин, туф-туфлаб,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёнган, пўстин.*

*Энди ҳар қиш сени бир эласам бўлмайди,
Ошноларга сен ҳақда сўзласам бўлмайди,
Сенга атаб бир кўшиқ кўйламасам бўлмайди,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёнган, пўстин.*

*Ашъор-ла соҳибингни дуо қилур Марҳабо:
“Иссиқина танида эскирган, иншоолло,
Умрию давлатини зийда қилсин Олло”,
Каттақўргонлик дўстим устимга ёнган, пўстин.*

ЎЗБЕКЛАРДА ШУНАҚА

*Сўритоқларда узум, новдаси қулоч-қулоч,
Айвонида ҳар баҳор бола очар қалдирғоч,
Салом бериб кирса ким, тўйиб чиқар бўлса оч,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Яшаб юриши мумкин қўл, оёғу бармоқсиз,
Аммо яшай олмайди эл-юрт, уруг-аймоқсиз,
Кузатишмас меҳмонни новвот, майиз, қаймоқсиз,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Кампирларин қўлида, кўйлайди урчугиям,
Боламга деб дон чўқир каптар, чуғурчугиям,
Ўғил кўрса тўй қилар, хаттоки чумчугиям,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Тўй қилиб, эл-юртига едириб, мазза қилар,
Қудаларига чопон кийдириб, мазза қилар,
Бу маззани лондонлик бой ота қандай билар?!
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Қандай яшаб бўлади хандалакисиз, қовунсиз?
Эркак бўптими, улоқ, кураш ўйинсиз?!
“Бусиз ҳам элман” деган сафсатаани кўйинг, сиз,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Азиз қилар қайси эл биздан ота-онани?
Ён кўшиниси тўй қилса, чиқмаганам одамми?!
Хор бўларди Ўзбексиз инсоният олами,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Бешик майли, сумагин, кўриб лол бўлганлар бор,
Минг йил олдин ҳам бу эл, эди буюк ижодкор,
Фарзандларин қонида яшар ўша иқтидор,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Юрт айланиб кузатсанг, бозори йўқ баққолсиз,
Юршимайди чоллари носқовоқсиз, соқолсиз,
Тилин учида хазил, гап гапирмас мақолсиз,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Янги пишган анжирин, илинар кўшинисига,
Нон ёпинг, деб тандирин, илинар кўшинисига,
Уч кун уйда бўлмаса, билинар кўшинисига
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

*Шу миллатнинг кўксига, туриб ой сочар зиё,
Шундай яшаи керакди ро, аслида бутун дунё,
Бу элатми бошқача, қилиб бўлмас, Марҳабо,
Билолмадим Фарангу Африқода қанақа?
Дунё ҳайрон бўлса ҳам, Ўзбекларда шунақа.*

МУНДАРИЖА

1. Асал ойи

Катталарга насиҳат	3
Ҳали аёл бўлмабсиз, пошшо	5
Бировнинг боласи уйимда	6
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми	8
Қизим, қайнонанг – тилло	10
Қизим аразлаб келди	12
Куёвимга илтижо	14
Мурасасиз келинлардан дод!	16
“Асал ойи”	18
Кутиласан	21
Куда бўлдиқ	23
Ҳасрат	25
Сезгир она	26
Тасалли	27
“Тадбиркор” аёл	31
Гулдаста	34

2. Покликка қасида

Навоийга қўшни бўлсам	38
Покликка қасида	39
Қаъбатуллоҳга мактуб	41
Ҳажнома	42
Рамазон	45
Момохон пошшойимга	47
Боламга	49
Тилақ	50
Мактаб	51
Одам	53
Маст бўламиз	54

3. Ўзбекларда шунақа

Яшашни ўргатаман	55
Ўзингизни эҳтиёт қилинг	57
Келин танлаганда адашманг	60
Биз куйдириб кетган йигитлар	61

“Ушабтуринг”	63
Дунёнинг бир қавати	66
Такдиргаям қойилман!	66
Замонавий эртак	68
Товус	70
Чимилдикдаги насиҳат	71
Изҳор	72
Жавоб	73
Анжонликка ўхшайди	74
Иккинчи китоб	75
Хна	78
Армон	80
Эътироф	80
Дўстимиз Иззатиллонинг пўстинига	81
Ўзбекларда шунақа	82

Адабий-бадиий нашр

МАРҲАБО

(Марҳабо КАРИМОВА)

ДУНЁНИНГ БИР ҚАВАТИ

Шеърлар

Мухаррир:	Мухтарама Улуғ.
Мусаввир:	Раҳима Қўнғирова.
Мусахҳих:	Ҳилола Каримова.
Саҳифалаш ва дизайн ишлари:	Умид Жабборов.